

10. BAŁKANY W BIZANTYŃSKIEJ PERSPEKTYWIE – W 1000-LECIE BITWY POD KLEIDION (Piotrków Trybunalski, 4 XII 2014)

W czwartek, 4 grudnia 2014 r., odbyła się w piotrkowskim hotelu „Mercure” konferencja pt. *Balkany w bizantyńskiej perspektywie – w 1000-lecie bitwy pod Kleidion*, której patronował Starosta Piotrkowski. Została ona zorganizowana przez Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim. W spotkaniu tym wzięło udział 13 badaczy, reprezentujących 9 polskich ośrodków akademickich (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II – 1; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – 2; Uniwersytet Jagielloński – 2; Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim – 1; Uniwersytet Łódzki – 3; Uniwersytet Opolski – 1; Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie – 1; Uniwersytet Wrocławski – 1; Uniwersytet Zielonogórski – 1). Wygłosili oni 12 prelekcji.

Jednodniowe spotkanie bizantynistów, którego *spiritus movens* był dr hab. Jacek Bonarek, dyrektor Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych, rozpoczęło się o 10:00 powitaniem uczestników i oficjalnym otwarciem konferencji, którego dokonali prorektor ds. Filii UJK w Piotrkowie Trybunalskim, dr hab. Zygmunt Matuszak, prof. UJK, oraz dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego Filii UJK w Piotrkowie Trybunalskim, dr hab. Marek Dutkiewicz, prof. UJK.

Sesja przedpołudniowa trwała od godz. 10:30 do 14:30, wliczając w to „przerwę kawową”. W tym czasie 8 badaczy wygłosiło 7 referatów. Pierwsza część sesji przedpołudniowej objęła cztery referaty: 1) prof. dr hab. Marek Wilczyński (UP w Krakowie), *Terror i okrucieństwo jako narzędzie w działaniach politycznych i militarnych w V i VI w. na Zachodzie*; 2) dr hab. Stanisław Turlej (UJ), *Armia rzymska u schyłku panowania Justyniana I*; 3) dr hab. Anna Kotłowska (UAM) i dr Łukasz Różycki (UAM), *Miejsce i rola Bułgarów w kronice Teofilakta Symokatty*; 4) dr hab. Teresa Wolińska, prof. UŁ, *Arabowie pod Tesaloniką*. Po tej serii wystąpień miała miejsce dyskusja, a po niej wspomniana wyżej przerwa, po której rozpoczęła się druga część sesji przedpołudniowej. W jej ramach wygłoszono trzy referaty: 1) dr Marcin Böhm (UO), *Flota Bazylego II Bułgarobójcy*; 2) dr hab. Piotr Kochanek, prof. KUL, *Cesarstwo Bizantyńskie w kartografii Zachodu około roku 1000*; 3) mgr Tomasz Pelech (UWr), *Kreacja bohatera w „Aleksjadzie”. Zmagania Alekszego I Komnena z Wukanem w latach 1093-1094*. Podsumowaniem tej części obrad była również krótka dyskusja.

Przerwa obiadowa pozwoliła uczestnikom konferencji na dłuższy moment odprężenia. Po niej odbyła się sesja popołudniowa (godz. 16:00-19:00), która – podobnie jak przedpołudniowa – obejmowała także „przerwę kawową”. Przerwa ta podzieliła rzeczoną sesję na dwie części, w czasie których uczestnicy konferencji wysłuchali w sumie pięciu wystąpień. W pierwszej części przedstawiono dwa referaty: 1) dr Kiril Marinow (UŁ), *Brama Ilirii i Tracji. Znaczenie strategiczne Przełęczu Ichtimańskiej w dobie średniowiecza*; 2) dr hab. Mirosław J. Leszka, prof. UŁ, *Wyprawy Jana I Tzimiskesa przeciw Światosławowi (971). Kontekst bułgarski*. Podsumowaniem powyższych prelekcji była około dwudziestominutowa dyskusja, po której miała miejsce wspomniana już przerwa. Druga część sesji popołudniowej objęła trzy wykłady: 1) dr hab. Jacek Bonarek (UJK Filia w Piotrkowie Trybunalskim), *Status ziem zachodniej Bułgarii po*

roku 971; 2) prof. dr hab. Maciej Salamon (UJ), *Dyskusja wokół bitwy pod Bielasicą (1014)*; 3) dr hab. Jarosław Dudek, prof. UZ, *Ostatnie sojusze ginącej Bułgarii*. Zgodnie z zaplanowaną strukturą konferencji również te wystąpienia domknęła dyskusja.

Konferencja piotrkowska miała charakter kameralnego ogólnopolskiego spotkania fachowców. Na 13 uczestników 2 osoby były profesorami tytułarnymi, 7 – doktorami habilitowanymi, 3 – doktorami oraz 1 osoba posiadała tytuł zawodowy magistra. Należy podkreślić bardzo dobrą organizację całego spotkania, co było zasługą dr hab. Jacka Bonarka.

Piotr Kochanek – Lublin, KUL

11. POSIEDZENIA KOMISJI BIZANTYNOLOGICZNEJ POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO (KB PTH) W ROKU AKADEMICKIM 2014/2015

W roku akademickim 2014/2015 odbyły się, zgodnie z wieloletnią tradycją, dwa posiedzenia Komisji. Pierwsze miało miejsce 29 listopada 2014 r. (sobota) w Warszawie. Miejscem spotkania była Biblioteka Patrystyczna Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego (ul. Krakowskie Przedmieście 52/54). Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 12:00 i obejmowało cztery punkty: 1) komunikaty; 2) referat dra Piotra Ł. Grotowskiego pt. *Wokół lokalizacji Hodegonu*; 3) sprawy organizacyjne; 4) wolne wnioski. Najwięcej czasu wymagały, obok wystąpienia dra P.Ł. Grotowskiego, sprawy organizacyjne. Złożyły się na nie cztery kwestie: a) sprawozdanie z prac Komisji w mijającej kadencji [skład prezydium KB PTH: przewodniczący – prof. dr hab. Maciej Salamon (UJ); zastępca przewodniczącego – ks. prof. dr hab. Józef Naumowicz (UKSW); sekretarz – dr hab. Stanisław Turlej (UJ)], które przedstawił jej przewodniczący prof. Maciej Salamon. Relacja ta została bardzo dobrze przyjęta przez uczestników posiedzenia, a oficjalne podziękowania w imieniu zebranych wyraziła prof. dr hab. Elżbieta Jastrzębowska (UW); b) przedstawienie zasady wyboru władz i powoływania nowych członków Komisji; c) ustalenie składu władz Komisji proponowanych na nadchodzącą kadencję. Sprawy wyborcze poprowadził prof. dr hab. Marek Wilczyński (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie). Drogą głosowania przewodniczącym-elektem został wybrany dr hab. Maciej Kokoszko, prof. UŁ, zaś na jego zastępcę desygnowano prof. dra hab. Kazimierza Iłskiego (UAM), który w przeprowadzonym głosowaniu otrzymał drugą co do ilości liczbę głosów. Natomiast na przyszłego sekretarza Komisji został desygnowany dr Andrzej Kompa (UŁ); d) przyjęto również, zgodnie z procedurą zawartą w punkcie 10. Regulaminu posiedzenia wyborczego KB PTH, wnioski w sprawie powołania nowych członków Komisji.

Listopadowe posiedzenie Komisji w gościnnych murach Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego zakończyły wolne wnioski. W spotkaniu wzięło udział około 40 osób. Środowisko bizantynistyczno-patrystyczne Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II reprezentowała w Warszawie dr hab. Bożena Iwaszkiewicz-Wronikowska, prof. KUL.

Drugie, wiosenne posiedzenie Komisji miało miejsce w sobotę 30 maja 2015 r. w Instytucie Historii UJ (Collegium Witkowskiego) w Krakowie (ul. Gołębia 13, sala 17). Spotkanie rozpoczęło się o godz. 11:30. Przybyłych powitał przewodniczący